

DAŽYTAS PLIENAS

PRIEŽIŪROS INSTRUKCIJOS

RUUKKI

Energy-efficient steel solutions for better LIVING. WORKING. MOVING.

Pastatų stogai ir fasadai kenčia nuo įvairiausių ore esančių nešvarumų ir taršos. Pavyzdžiui, nuo sieros, chloro ir azoto junginių, sukeliančių rūgštųjų lietu, ir įvairių mineralinių druskų, nešvarumų bei suodžių. Šie nešvarumai, vanduo ir ultravioletinė saulės spinduliuotė kenkia dangai. Poveikis padaro daugiau žalos tose pastato vietose, kur nešvarumų nenuplauna lietaus vanduo.

Ar dažyto plieno lakštas ilgai bus patvarus, labiausiai priklauso nuo smūgių ir įrėžių, kuriuose nešvarumai tiesiogiai pasiekia cinko sluoksnį esantį po dažų danga arba, dar blogiau, plieninį pagrindą.

Ore sklindančių nešvarumų poveikis didžiausias netoli užterštų pramoninių rajonų ir pajūrio zonoje. Ypač žalingi teršalai, kurių sudėtyje yra sieros arba chloro. Nešvarumai apkrauna dangą ir trumpina jos eksploatavimo trukmę, todėl periodinis sienų ir stogų paviršiaus valymas yra svarbi dangų priežiūros dalis.

• **Kasmetinė apžiūra**

Pastato dalis, padengtas dažytais lakštais, reikia periodiškai apžiūrėti. Jei aptinkama dangos defektų, juos reikia tuoj pat pašalinti, kad nesutrumpėtų dangos eksploatavimo trukmė. Toliau nurodytos kasmetinės apžiūros procedūros.

Pirminė apžiūra

Netrukus po sumontavimo pašalinkite nuo stogų ir iš lietaus vandens nuvedimo sistemų visus pašalinius objektus, pavyzdžiui, išsibarsčiusius sraigtus, plieno atliekas, gręžimo drožles ir kitus metalinius daiktus.

Periodinė apžiūra

Bendrą dažytų paviršių apžiūrą reikia atlikti bent kartą per metus. Nuodugnesnę apžiūrą per garantinį laikotarpį reikia atlikti kas penkerius metus. Dažytus paviršius reikia apžiūrėti atsitraukus 1,5 metro atstumu. Pasibaigus garantijos laikotarpiui paviršius reikia apžiūrėti kas dvejus metus, atsitraukus 1,5 metro atstumu.

Stogo švara

Patikrinkite ar stogas švarus. Nešvarumai ir purvas didina korozijos riziką, nes lakšto paviršius būna šlapias. Be to, nešvarus stogas negražiai atrodo.

Stogo sraigčių būklė

Patikrinkite ar tinkamai pritvirtinti sraigčiai. Jei jie apgadinti arba iš dalies atsilaisvinę, gali atsirasti protėkis, kilti korozijos rizika. Jei sraigtas apgadintas, reikia jį pakeisti, o kartu, jeigu būtina, pakeisti ir stogo lentuojuoste.

Dangos būklė

Patikrinkite dažų dangos būklę. Nepamirškite apžiūrėti stoglatakų ir lietaus nuvedimo sistemos kraštų. Dangą reikia taisyti, jei randama vietų, kuriose ji lupasi, nevienodai blunka, pūslėjasi, trūkinėja arba yra stipriau subraižyta.

Taisydami dangą laikykitės šiame dokumente pateiktų dažymo instrukcijų.

Lietaus vandens nuvedimo sistemos

Lietaus vandens nuvedimo sistemas reikia valyti kasmet. Jei lietaus vandens nuvedimo sistemos yra nešvarios, visiškai ar iš dalies užsikimšusios, vanduo jose gali paskatinti koroziją ir užšalti.

Pašalinkite visas galimas kliūtis ir nešvarumus, nupilkite vandeniu ir, jei reikia, išplaukite visą sistemą. Sutaisykite visas apgadintas vietas.

• **Plovimas ir nešvarumų šalinimas**

Paprastai lietaus pakanka, kad dažų danga išliktų švari. Vis dėlto šiukšles, pavyzdžiui, medžių lapus, kartą per metus reikia pašalinti nuo stogo, iš stoglatakų ir lietaus vandens nuvedimo sistemų.

Dangą reikia nuvalyti minkštu šepetiu ir vandeniu arba nuplauti aukšto slėgio (daugiau kaip 100 bar) vandens srove. Tvirčiau prikibusius nešvarumus galima šalinti dažų dangoms skirtu valikliu (žr. 4 lentelę). Sunkiai nuvalomus nešvarumus galima šalinti audiniu, sudrėkintu vaitspiritu. Šiek tiek palaukus, kol valiklis paveiks nešvarumus, stogą reikia nuplauti leidžiant vandenį nuo viršaus žemyn. Galiausiai vandeniu reikia praplauti lietvamzdžius. Reikia pabrėžti, kad naudojant netinkamus arba labai stipriai veikiančius valiklius galima pažeisti dažų dangą.

• **Dažų dangos taisymas ir karnizų kraštų priežiūra**

Jei pastebima pažeistų dangos vietų, jas nieko nelaukiant reikėtų sutaisyti. Perdažant galima naudoti tik specialiai tam skirtas dažų dangas. Negalima naudoti purškiamųjų dažų.

1 lentelė.

Dažų dangos taisymas

Nuvalykite pažeistą vietą pagal poreikį vaitspiritu arba valikliu.
Uždažykite paruoštą plotą vienu–dviem sluoksniais.

Danga	Rekomenduojami dažai	
	Pusiau blizgūs	Matiniai
Hiarc® (PVDF)	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Hiarc® matt (matiniai PVDF)	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Hiarc® reflect	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Pural®	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Pural® matt	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Purex™ / Galea Pro	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Polyester	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Polyester matt	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Plastisol	Panssari Akva	Kirjo Aqua

Paruoštas plotas taisomas dažant kuo mažesniu teptuku. Jei pažeista ne giliau kaip iki grunto dangos, pakanka vieno dažų sluoksnio. Jei vis dėlto pažeista iki cinko, išdžiūvus pirmam dažų sluoksniui rekomenduojama padengti antru sluoksniu.

Kartais, ypač jei stogo nuolydžio kampas mažas, gali prasidėti karnizo lakšto pjūvio korozija. Nuo jos galima apsisaugoti nudažant naujai uždengto stogo karnizų kraštus. Ši priemonė ypač rekomenduojama pajūrio zonoje. Dengiama permatomu laku „Marking Paint“ („Teknos“).

2 lentelė.

Apgadintų karnizų dažų dangos perdažymas

Nugrandykite visą besilupančią arba pleišėjančią dangą.

Pašalinkite visas rūdis švitriniumi popieriumi arba šveisdami plieniniu šepetiu.

Nudažykite metalinius paviršius teptuku.

Naudokite Rostex Super + Panssari Akva arba Ferrex + Kirjo Aqua.

• Padengtų paviršių perdažymas

Nusprendus perdažyti visą paviršių, pirmiausia reikia patikrinti, ar nėra smulkesnių pažeistų vietų, ar danga gerai prikibusi prie pagrindo. Jei aptinkama, kad vietomis danga smarkiai pažeista arba išblukusi nevienodai, geriausia pasitarti su specialistu ir sudaryti perdažymo planą.

Sunku tiksliai numatyti, kada prireiks prižiūravimo dažymo, nes dažų dangos eksploatavimo trukmė priklauso nuo daugelio veiksnių. Iš jų galima paminėti dangos spalvą ir tipą, vietos klimato sąlygas, stogo nuolydžio kampą, statymo metodiką ir stogo dengimo technologiją. Jei dangos spalva tamsi, ji labiausiai blunka ant stogo pietinio šlaito.

Dažniausiai perdažyti prireikia smarkiai pakitus spalvai arba sumažėjus paviršiaus blizgesiui. Labiausiai dangoms kenkia ore esantys nešvarumai ir saulės ultravioletinė bei šilumos spinduliuotė. Įvairių dangų ilgaamžiškumas skiriasi.

Dažais „Plastisol“ padengtus stogus rekomenduojama perdažyti po 12–20 metų nuo sumontavimo, poliesteriniais, matiniais poliesteriniais ir „Purex“™ dažais – po 15–20 metų, o „Pural“ ir „Hiarc“ (PVDF) dažais – po 20–30 metų. Tamsių spalvų stogo dangas paprastai reikia perdažyti anksčiau nei šviesių spalvų. Jei dažytas paviršius perdažomas laiku, jį galima eksploatuoti labai ilgai (iki maždaug 50 metų). Net jei dažų danga nebeužtikrina reikiamos apsaugos, plieną vis dar saugo cinko danga.

Perdažant reikia vadovautis 3 lentelėje pateikiamomis instrukcijomis.

3 lentelė.

Senos dažų dangos perdažymas

Kryžminiais įrežiais patikrinkite, ar senoji dažų danga gerai prikibusi prie paviršiaus. Žr. 1 pav.

- Pašalinkite visą besilupančią arba pleišėjančią dangą aukšto slėgio vandens srove arba valikliu.
- Nepažeiskite po dažų danga esančio cinko sluoksnio.
- Pašalinkite visas rūdis švitrinu popieriumi arba šveisdami plieniniu šepečiu.
- Nuplaukite paviršių naudodami „Panssaripesu“ arba „Peltipesu“.
- Gerai nuskalaukite nuo viršaus žemyn.
- Prieš dengdami naują dangos sluoksnį įsitikinkite, kad paviršius yra sausas.
- Atlikdami dažymo bandymą įsitikinkite, kad dažai tinka ir gerai prikimba.
- Jei reikia gruntuoti, naudokite „Rostex Super“ arba „Ferrex“.
- Dažykite vienu–dviem sluoksniais.

Danga	Rekomenduojami dažai	
	Pusiau blizgūs	Matiniai
Hiarc® (PVDF)		Kirjo Aqua
Hiarc® matt (matiniai PVDF)		Kirjo Aqua
Hiarc® reflect	Panssari Akva or Temaclad SC 50*	Kirjo Aqua
Pural®	Panssari Akva or Temaclad SC 50	Kirjo Aqua
Pural® matt	Panssari Akva or Temaclad SC 50	Kirjo Aqua
Purex™ / Galea Pro	Panssari Akva or Temaclad SC 50	Kirjo Aqua
Polyester	Panssari Akva or Temaclad SC 50	Kirjo Aqua
Polyester matt	Panssari Akva or Temaclad SC 50	Kirjo Aqua
Plastisol	Panssari Akva or Temaclad SC 50	Kirjo Aqua

* Tik profesionalams.

**4 lentelė.
Senos dažų dangos perdažymas**

Valikliai	Dažai	Gamintojas
Peltipesu	Kirjo Aqua ¹⁾ Ferrex ²⁾	Teknos
Panssaripesu	Panssari Akva ¹⁾ Temaclad SC 50 ³⁾ Rostex Super ⁴⁾	Tikkurila www.tikkurila.com

¹⁾ Skiedžiami vandeniu akriliniai dažai.

²⁾ Skiedžiami tirpikliu akriliniai dažai.

³⁾ Dvikomponenčiai akriliniai-poliuretaniniai dažai, skirti naudoti profesionalams.

⁴⁾ Skiedžiamas tirpikliu alkidinis-epoksidinis gruntas.

Daugiau informacijos apie dažus interneto svetainėse www.teknos-group.com ir www.tikkurila.com.

• Kontaktai

Centrinis biuras	Pramonės g. 16, Vaidotai, 14149 Vilniaus raj.	tel. (5) 232 23 15, faks. (5) 232 23 18	ruukki.lietuva@ruukki.com
Kauno skyrius	Partizanų g. 63M, 50300 Kaunas	tel. (37) 32 74 07, faks. (37) 73 16 71	kaunas@ruukki.com
Klaipėdos skyrius	Šilutės pl. 83B, 94101 Klaipėda	tel. (46) 49 25 49, faks. (46) 49 25 48	klaipeda@ruukki.com
Panevėžio skyrius	S. Kerbedžio g. 7A, 35104 Panevėžys	tel. (45) 46 30 47, faks. (45) 46 26 01	panevezys@ruukki.com
Šiaulių skyrius	Metalistų g. 8E, 78136 Šiauliai	tel. (41) 52 00 80, faks. (41) 52 08 02	siauliai@ruukki.com

UAB Ruukki Lietuva www.ruukki.lt

www.ruukkistogas.lt

Informacija, pateikta šiame leidinyje yra patikrinta. Rautaruukki Oyj neprisiima atsakomybės už klaidas, netikslumus bei tiesioginę ar netiesioginę žalą, kurią gali lemti neteisingas informacijos pritaikymas. Kompanija pasilieka teisę keisti informaciją.

Copyright © 2015 Rautaruukki Corporation. Visos teisės saugomos.
Ruukki, Ruukki Express bei Ruukki produktų pavadinimai yra registruoti, Rautaruukki Oyj priklausantys prekių ženklai.